

Ortodoksit Ruotsin vallan alla. (Kpl 25 ja 26)

Martti Lutherin aloittama uskonpuhdistus, johti uuden kirkkokunnan syntyyn. Uskonpuhdistus levisi myös Ruotsiin ja koska Länsi-Suomi oli osa Ruotsin valtakuntaa, saapui uusi kirkkokunta myös Suomeen. Suomessa uskonpuhdistusta toteutti Mikael Agricola.

Agricola on myös suomen kielen isä ja hän kirjoitti ensimmäisen abc-kirjan ja suomensi uutta testamenttia. Ruotsin valtiopäivien päätöksen mukaan luterilaiseen kirkkoon kuuluminen tuli pakolliseksi kaikille Ruotsin kuninkaan alamaisille.

Kun Ruotsi ja Venäjä solmivat vuonna 1617 Stolbovan rauhan, luovutti Venäjä Ruotsille mm. Käkisalmen läänin Karjalasta. Rauhansopimuksessa luvattiin ortodokseille oikeus harjoittaa omaa uskontoaan, mutta tämä ei käytännössä toteutunut.

Kuningas määräsi Viipurin luterilaisen piispan aloittamaan käännytystyön ortodoksien keskuudessa. Ortodoksien oikeuksia alettiin rajoittaa. Esimerkkejä:

- Jos ortodoksipappi kuoli, hänen tilalleen ei saanut ottaa uutta pappia.
- Ortodoksit määrättiin osallistumaan luterilaisiin jumalanpalveluksiin.
- Kaikkiin pitäjiin, joissa oli ortodoksinen kirkko, määrättiin rakennettavaksi luterilainen kirkko ja ortodoksien piti osallistua rakentamiseen.
- Heidän piti myös osallistua luterilaisen papin palkkaukseen.
- Joka toinen sunnuntai oli osallistuttava luterilaiseen jumalanpalvelukseen.
- Ortodoksipappeja yritettiin saada opettamaan luterilaista oppia.

Karjalaiset pysyivät kuitenkin uskollisina omalle kirkkolleen. Luterilaisten ja ortodoksien välit alkoivat kuitenkin kiristyä. Painostus aiheutti sen, että suuri osa karjalaisista muutti Venäjälle asumaan. 1600-luvun puolivälissä syttyi Ruotsin ja Venäjän välille sota, jossa ortodoksit asettuivat venäläisten puolelle. Sodan jälkeen suuri osa ortodokseista muutti Venäjälle, Tverin alueelle. Sinne syntyi ”Tverin Karjala”. Noin 30 000 ihmistä muutti pois. Tyhjiksi jääneisiin taloihin muutti uusia asukkaita mm. Savosta ja Karjala luterilaistui.

Uusi sota syttyi ja vuonna 1721 solmitussa Rauhassa osa Karjalaa siirtyi Venäjän alaisuuteen. Vuonna 1743 siirrettiin vielä lisää alueita. Mm. Ilomantsin ja Taipaleen seurakunnat jäivät yhä Ruotsin puolelle.

Venäjä aloitti kirkollisen jälleenrakennustyön Karjalassa. kirkkoja rakennettiin ja luostarit elpyivät.

Православные под властью Швеции. (KpI 25 ja 26)

Начатая Мартти Лютером реформация (очищение веры) привела к рождению новой церкви. Реформация распространилась в Швеции и поскольку Западная Финляндия была частью Швеции, новая церковь появилась и в Финляндии. В Финляндии реформацию осуществлял Микаэль Агрикола.

Агрикола является основателем финского языка, он написал первый букварь и перевёл на финский язык Новый Завет. Шведский сейм принял решение, что живущие в финском государстве обязаны записаться в лютеранскую церковь.

Когда Швеция и Россия заключили в 1617 году Столбовский мирный договор, Россия отдала Швеции, в частности, губернию Кякисалми в Карелии и. В мирном договоре православным было обещано право исповедовать свою веру. но это на самом деле не осуществилось.

Король повелел лютеранскому епископу Выборга начать обращать православных в лютеранскую веру. Права православных были ограничены. Например:

- Если православный поп умирал, на его место нельзя было выбирать нового попа.
- Православных заставляли ходить на лютеранские богослужения.
- Во всех приходах, в которых была православная церковь, надо было строить лютеранскую церковь и православные должны были участвовать в строительстве.
- Им надо было давать взнос для оплаты зарплаты лютеранскому попу.
- Каждое второе воскресенье надо было участвовать в лютеранском богослужении.
- Православных попов заставляли проповедовать прихожанам лютеранскую веру.

Карелы оставались всё же верными своей церкви. Отношения между лютеранами и православными начали ухудшаться. Давление привело к тому, что большая часть карел переселилась в Россию. в Середине 1600-х годов между Швецией и Россией разгорелась война, в которой православные встали на сторону русских. После войны большая часть православных переселилась в Россию, в район Твери. Там образовалась «Тверская Карелия». Примерно 30 000 человек переселилось отсюда. В оставшиеся пустыми дома поселились новые жители например из Саво и Карелия стала лютеранской.

Началась новая война и в мирном договоре 1721 года Карелия перешла под власть России. в 1743 году было переданы ещё и другие территории. Например приходы Иломанси и Тайпале остались на территории Швеции.

Россия начала восстанавливать православные церкви и возрождать монастыри в Карелии.